

vilde efter en kort Tids Forløb føle sig meget daarlignende med en saa udstrakt Valgret hos Menighederne, idet disse paa ingen Maade i Reglen kunne anses for tilstrækkeligt udviklede til at kunne betros en saadan. Om det engang i Tiden skulde komme saa vidt, at man kunde betros Menighederne en større Valgret end den her paatænkte, skal jeg ikke indlade mig paa, men jeg holder mig forvisset om, at de fleste ærede Medlemmer ville være enige med mig i, at for Tiden gaaer det slet ikke an. Der næst er der et andet Hensyn at tage, og det er dette, at man ikke ved at tilstede Menighederne en saadan Medvirkning ved Besættelsen af Embederne bør fremkalde en Splid, som i mange Menigheder kan føre til Oplosning. Dette vil man efter Udvalgets store Fleertals Mening udsætte sig for, dersom man overdrager denne Medvirkning til Menighedsmedlemmerne umiddelbart, idet da Partier ville vende sig imod hinanden, og faare ofte andre Hensyn end de kirkelige ville blive tagne i Betragtning. Endelig maa det være en Hovedopgave for denne Lov, mindre at give Menighederne Ret til at faae netop den Mand til Præst, som Menigheden eller en Deel af den i hvert enkelt Tilfælde ønsker, end at sikre Menigheden, at den kan blive fri for de Mænd, som den ikke vil have. Saaer ofte vil nemlig Menighedens Kundskab om de Mænd, der søge Præstekald, være saa ufuldkommen, at den ikke kan have nogen sikker Mening om, hvorvidt den alene kan være tjent med netop denne ene Mand, eller om den ikke ligesaa godt kan være tjent med flere andre blandt Ansøgerne. Derimod maa man respectere det Viste hos Menighederne, at blive frie for at faae denne eller hin Mand til Præst, fordi man af en eller anden Grund har Mistillid til ham, fordi hans Person ikke tiltaler osv. Det er denne negative Indsigelse, paa hvilken det forekommer mig, at det ærede Fleertal i Udvalget har lagt altfor lidet Vægt, idet det har stillet et Forslag til § 5, hvorved det, der er en Hjørnesteen i Lovforslaget, nemlig Genstemmighed i Menighedsudvalget som Betingelse for at faae en bestemt Mand udnævnt til Præst, forandres.

Jeg skal nu efter disse Bemærkninger gaae over til de enkelte Paragrapher og kortelig forklare de Endringsforslag, der ere stillede til dem, idet jeg dog ikke skal indlade mig paa videre at omtale dem, der ere stillede af andre Medlemmer, uden forsaavidt Saadant allerede er steet i Betænkningen. — Til § 1 foreligger der et Forslag af det ærede Medlem af Udvalget, der sidder bagved mig (Hasle), om at Paragraphen skal udgaae, og det ærede Medlem har jo allerede ved 1ste Behandling som Grund for dette Forslag anført, at han troer, at det vil blive altfor besværligt og kostbart for de theologiske Candidater at skaffe sig den praktiske Uddannelse, som Paragraphen forlanger. Deri kan jeg for mit Vedkommende aldeles ikke være enig med det ærede Medlem. Jeg skal slet ikke nægte, — og det har jeg allerede bemærket under forrige Behandling —, at der maaskee i Begyndelsen kan opstaae nogle Banffeligheder, men efterhaanden ville Forholdene ordne sig paa en meget simpel og naturlig Maade; de theologiske Candidater ville i Reglen paa meget gunstige Betingelser og maaskee uden alt Bederlag opnaae at finde den praktiske Virksomhed eller Forberedelse, som de søge; ialfald ville de kunne give Bederlag derfor paa anden Maade end i Penge. Det er ogsaa i sin Orden at fordrø en Prøvetid for Presternes Vedkommende, ligesom man jo fordrøer en Prøvetid af Lærerne ved de lærde Skoler, af Sagførere og forskjellige Andre. — Til § 2 have to ærede Medlemmer af Udvalget — et æret Medlem for 7de Kredts (S. Pedersen) og det samme ærede Medlem, jeg nys nævnte — stillet det Forslag, at i første, anden og tredje Linie af Paragraphen skulde Ordene „kongelig Anordning“ forandres til „Lov“. Som det vil sees af Lovudkastet, foreskriver § 2, at alle Præsteembeder skulle fordeles ved kongelig Anordning i visse Classer, hvorved Hensyn tages saavel til deres Indtægter som til deres Omfang og Betydning, og ligeledes skal det ved kongelig Anordning bestemmes, hvorlangt et Tidsrum der skal være forløbet, inden en theologisk Candidat er berettiget til at søge Ansættelse i de forskjellige Classer af Embeder, samt hvorlænge